

Salâvatlar kimler tarafından düzenlendi?

İrfan Bey: “Salâvatlar Peygamber Efendimiz (asm) zamanında ve kendisi tarafından mı düzenlendi, yoksa sonradan âlimler tarafından mı düzenlendi?”

SALÂVATI EMREDEN CENAB-I HAK'TIR

Salâtü selâmı emreden bizzat Cenab-ı Hak'tır. Buyurur ki: “Allah ve melekleri, Peygamber'e çok salât ederler. Ey iman edenler, siz de ona salât edin, tam bir teslimiyetle de selâm verin” 1

Peygamber Efendimiz 'le (asm) olan irtibatımız, gönül bağımız, iletişim kanalımız en etkin biçimde salât ü selâmla ve Sünnet-i Seniyyeye ittiba ile devam eder.

Salât, duâ, niyaz, rahmet, rahmet duâsı gibi manalara gelir. Selâm da huzura, esenliğe, selâmete, hoşnutluğa, rızaya ulaşma ve teslimiyetimizi kabul etme dileğini ihtiva eden bir duâ ifadesidir.

Bediüzzaman'ın ifadesiyle, Peygamber Efendimiz'e (asm) ubudiyeti için, yani kulluğu için salât ediyoruz, yani sonsuz rahmete ve sınırsız mahbubiyete mazhar olmasını istiyoruz.

Risaleti için selâm ediyoruz, yani memur olduğu dini kabul, sünnetine teslimiyet, vazifesini yapmaya ve dünyayı barışa ve huzura kavuşturmaya muvaffakiyet diliyoruz. Ve selâmla O'na teslimiyetimizi göstermiş ve biatimizi yenilemiş oluyoruz.

Bediüzzaman, Peygamber Efendimiz'in (asm) bütün ümmetin dertleriyle dertli, saadetleriyle mesut olduğunu ifade ederek, sonsuz bir istikbalde, ebediyetler yurdunda, sınırsız hallere ve sıkıntılara maruz ümmetinin bütün dertleriyle hemdert olması cihetiyle bütün ümmetin sonsuz salâvatını istediğini beyan ediyor. 2

SALÂVAT GETİRMENİN HÜKMÜ

Yukarıda zikrettiğimiz âyet Peygamber Efendimiz'e (asm) salât ü selâm getirmeyi farz kılıyor. Salâvatın ömürde bir defası farz, Peygamber Efendimiz'in (asm) her adı anıldığında salâvat getirmek vacip, salâvata devam etmek, daha çok vesilelerle

salâvat getirmek sünnettir. Salâvatın terki şefaatten mahrumiyete sebeptir.

Çok çeşitli salâvat ifadeleri vardır. Bunlardan en çok bilineni namazda okuduğumuz metindir.

Yukarıdaki âyet-i celile nazil olunca Ashab-ı Kiram şöyle sordular:

“Ya Resulallah! Sana selâm vermeyi biliyoruz. Fakat sana nasıl salât edeceğiz?”

Efendimiz şöyle buyurdu:

“Şöyle dersiniz: Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kema salleyte alâ İbrahime ve alâ âli İbrahim. İnneke hamîdün mecid. Allahümme barik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kema barekte alâ İbrahime ve alâ âli İbrahim. İnneke hamîdün mecid.” 3

(Manası: Allah'ım! Efendimiz Muhammed'e ve O'nun âline salât eyle. İbrahîm Peygambere ve O'nun âline rahmet ettiğin gibi. Şüphesiz Sen Hamîdsin ve Mecîdsin. Allah'ım! Efendimiz Muhammed'e (asm) ve O'nun âli üzerine feyz ve bereket ihsan buyur! Nasıl ki vaktiyle İbrahîm Peygambere ve O'nun âli üzerine feyz ve bereket ihsan etmiştin. Şüphesiz Sen Hamîdsin ve Mecîdsin.”

Bu salâvat metnini her namazın teşehhüdünün sonunda okumak Şafiilere göre vacip, Hanefilere göre ise sünnet bulunmaktadır.

Âlimler hadis veya ilim okurken Peygamber Efendimiz'in (asm) adının geçtiği her yerde âyetten ve hadislerden iktibasla daha kısa salâvatlar da söylemişlerdir:

Bunlar: -Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihî ve sellim. (Allah'ım! Efendimiz Muhammed'e (asm), O'nun âline ve ashabına salât ve selâm eyle!)

-Sallallahü Aleyhi Vesellem. (Allah'ım! Efendimiz'e salât ve selâm eyle)

-Aleyhissalâtü Vesselâm. (Salât ve selâm Efendimiz üzerine olsun!)

Bu mübarek kelimeler kitaplarda kısaltılmış olarak (sav) veya (asm) diye geçer. Ki, bu kısa ifadeler, Peygamber Efendimiz'in (asm) kutlu adının anıldığı her yerde salât ve selâm söylemeyi hatırlatır.

GAZNELİ MAHMUD'UN İNCELİĞİ

İslâm ümmetinde Muhammed (asm) adı anıldığında hep salâvat söylene gelmiş ve bu yüce isim saygıyla anılmıştır.

Anlatılır ki Gazneli Sultan Mahmud'un Muhammed adında bir hizmetçisi vardı. Sultan, O'na her defasında "Muhammed!" diye hitap ederdi. Bir gün babasının adıyla hitap etti.

Buna çok üzölen hizmetçi:

"Sultanım! Muhammed diyordunuz ya... Bir kusurumuz mu oldu?" deyiverdi.

Sultan:

"Ođlum, abdestim yok! Beni utandırma!" dedi.

Dipnotlar:

1- Ahzab Suresi:56.

2- Barla Lahikası,s.151.

3- Buhari,Tefsir,1725.